

SKÓGRÆKTARFÉLAG ÍSLANDS

THE ICELANDIC FORESTRY ASSOCIATION

ÞÓRUNNARTÚNI 6, 105 REYKJAVÍK

SÍMI 551 8150 - NETFANG skog@skog.is

Reykjavík 30. apríl 2014

Nefndasvið Alþingis

Þórunn Pálína Jónsdóttir, ritari

Netfang: nefndasvid@althingi.is

Alþingi

Erindi nr. Þ 143/1773

komudagur 6.5.2014

Efni: Umsögn Skógræktarfélags Íslands um Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 106/2000, um mat á umhverfisáhrifum, með síðari breytingum (viðaukar, tilkynningarskyldar framkvæmdir, flutningur stjórnarsýslu). Þingskjal 813 — 467. mál.

Stjórn Skógræktarfélags Íslands hefur kynnt sér ofangreint frumvarp og leggur til eftirfarandi breytingar:

1. 12. gr.: Stjórn Skógræktarfélag Íslands leggur til að liður 1.07 („Nýræktun skóga á allt að 200 ha svæði sem breytir fyrri landnotkun“) sem lagt er til í frumvarpinu að sett skuli í C-flokk, falli niður. Einnig leggur Stjórn Skógræktarfélags Íslands til að liður 1.06 („Nýræktun skóga á 200 ha svæði eða stærra eða á verndarsvæðum sem breytir fyrri landnotkun. Varanleg skógareyðing sem breytir fyrri landnotkun“) verði færður úr B-flokki í C-flokk.

Greinargerð:

Samkvæmt tilskipun 85/337/EBE sem frumvarpið er sagt byggja á, er hverju þjóðríki gefið rúmt vald til þess að meta hvort af tiltekinni tegund framkvæmdar geti stafað „veruleg ógn fyrir umhverfið“ (e. „significant threat to the environment“). Innlendir höfundar þessa frumvarps hafa af ókunnum ástæðum kosið að setja alla nýskógrækt, óháð stærð eða umfangi framkvæmdar í flokk C („framkvæmdir sem kunna að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og metið er í hverju tilviki með tilliti til eðlis, umfangs og staðsetningar hvort háðar skuli mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum þessum“) án þess að skýra rökin fyrir nauðsyn þess og réttlætingu á þeim kostnaðarauka sem þessum breytingum mun fylgja. Telur stjórn Skógræktarfélags Íslands að verið sé að setja óeðlilega miklar skorður á nýskógrækt á Íslandi; mun meiri og íþyngjandi skorður en ESB-tilskipunin mælir fyrir um.

Grunnurinn að tilskipun 85/337/EBE er að verið sé að fjalla um hömlur á framkvæmdir sem feli í sér veruleg, stórfelld, óþekkt og þá hugsanlega um leið hættuleg og afdrifarík, umhverfisáhrif. Í þessu sambandi ættu umhverfisáhrif nýskógræktar að vera vel þekkt, enda vel rannsökuð, hérlendis sem erlendis. Skógur veldur ekki loftmengun, en dregur þvert á móti úr mengun lofthjúpsins, með bindingu kolefnis og með því að binda svifryk úr lofti. Skógur veldur ekki vatnsmengun, heldur dregur úr því að mengað yfirborðsvatn komist í brunna, grunnvatn eða vatnsföll. Skógur verndar því vatnsgæði og eflir lífríki í vötnum og ám. Rannsóknir á áhrifum skógræktar á íslenskt lífríki benda ekki til þess að líffræðilegri fjölbreytni skaðist af völdum nýskógræktar – þvert á móti verður það fjölbreyttara. Helsta ógn við líffjölbreytni (og jafnframt helsta ógnin við umhverfi og náttúru Íslands) er gróður- og

SKÓGRÆKTARFÉLAG ÍSLANDS

THE ICELANDIC FORESTRY ASSOCIATION

ÞÓRUNNARTÚNI 6, 105 REYKJAVÍK

SÍMI 551 8150 - NETFANG skog@skog.is

jarðvegseyðing. Nýskógrækt kemur í veg fyrir gróður- og jarðvegseyðingu. Það eru því engar málefnalegar ástæður fyrir því að setja aukinni nýskógrækt í okkar skóglausa landi frekari skorður en þegar eru fyrir hendi.

Helstu áhrif lögfestingar þessa frumvarps í óbreyttri mynd felur í sér stóraukinn kostnað fyrir skógræktendur (s.s. skógræktarfélag og skógarbændur) í landinu. Kostnaður við framkvæmdaleyfi og meðferð Skipulagsstofnunar vegna hvers leyfis til nýskógræktar verður aldrei minni en 200 þús. kr. Slíkur kostnaður getur haft mikla þýðingu og valdið því að draga úr möguleikum og áhuga á að rækta skóg, t.d. þegar um er að ræða lítið og fjárhagslega veikburða skógræktarfélag á landsbyggðinni.

Nýlega hefur atvinnuveganefnd Alþingis afgreitt frá sér tillögu til þingsályktunar um eflingu skógræktar sem atvinnuvegar (Þingskjal 968 – 211. mál). Í þingsályktuninni er skorað á ríkisstjórnina að efla skógrækt, með fernum hætti (eflingu rannsókna og þróunar; sameiningu stjórnsýslueininga; samningu ný frumvarps að lögum um skógrækt og landgræðslu; að móta og bæta starfsumhverfi skógræktar). Að mati stjórnar Skógræktarfélags Íslands ganga framangreind atriði í þveröfuga átt við þann vilja sem birtist í þingsályktunartillögunni, „að bæta starfsumhverfi skógræktar“, því verði frumvarpið að lögum, mun það leiða til aukins kostnaðar og valda því að enn frekar verði dregið úr skógræktarstarfsemi í landinu en orðið hefur á undanförunum árum.

2. 13. gr. Stjórn Skógræktarfélags Íslands leggur til eftirfarandi breytingu á b-lið, þannig að hann verði:

„b. A-liður iii. Liðar 2. tölul. Orðast svo: friðlýstra náttúruminja og svæða sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt 37. gr. laga um náttúruvernd, nr. 44/1999, einnig landsvæða í verndarflokki verndar- og orkunýtingaráætlunar samkvæmt lögum nr. 48/2011.“

Með þessari tillögu stjórnar S.Í. er lögð til sú breyting, að svæði á náttúruminjaskrá og náttúruverndaráætlun verði ekki talin til verndarsvæða, skv. lögum.

Greinargerð:

Óeðlilegt er að svæði sem komist hafa á lista sem hefur enga lagalega þýðingu (Náttúruminjaskrá) – sökum þess að eitt sinn stóð til að skoða þau nánar m.t.t. friðlýsingar - fái með lagabreytingu á lögum nr 106/2000 lagalega stöðu verndunar, líkt og þau hefðu þegar verið friðlýst í skilningi Náttúruverndarlaga nr. 44/1999.

Með skógræktarkveðjum

F.h. stjórnar Skógræktarfélags Íslands

Brynjólfur Jónsson, framkvæmdastjóri